

a

**Už polnočné slietly tône, myseľ v ťažkej dume tonie,
hlavu kloním ponad listy dávnych spisov starých vier,
sen už temer sadnul v riase, v prišer plnom nočnom čase,
zrazu šuchot, klepot v hlase čudnom znie od mojich dvier.
„Pozdný hosť, snáď – myslím stajme – tápe hen u mojich dvier.”**

Tofko len a nič viac, ver.

December bol práve chmúrny, čarodejne divo-búrny,
uhof z krbu odblesk chmúrny vrhal vôkol v tóni sbor.
Túžil som za rána svitom, po srdci od mieru sýtom,
nie od smútku, bôfu spitom, myseľ dvíhal k raju hor,
kde: Lenorou: mŕtву milú menuje anjelov chór;
v kruhu hviezdnom žiaden spor!

17
**Tu shyb kortyny sa zvlní, steskom, žasom dušu plní,
zvlní, plní hodváb šumný srdce desom, ako mor,
divo, divšie srdce búši, duša temnú sudbu tuši:**

**„Pozdný hosť snád, – tíšim strachy – tápe hen u mojich dvier,
iste, iste hosť to pozdný vstúpiť chce do mojich dvier,
toľko len a nič viac, ver.“**

Vzmužím dušu, zvládam žasy, nebude v tom hrúzy asi:

„Pán či pani – diem – odpusťte, myseľ pomýlila smer,

v snách som trimal dušu dumne a predo mnou sväzky umné,

vy, ach, siahali ste jemne po závore mojich dvier,

neslyšal som temer šumu” . . . vtom otvorím závor dvier;

vonku tma a nič viac, ver.

**V husté temno prel som zraky, čakal divy a zázraky,
trpiac, v pochýb hnal sa spory, v snoch som strácal duše mier,
ale ticho vládlo kolom, chyžou, vókol domom – dvorom,
slovo „Lenora!“ len znelo, ako vlna vzdušných hier,
toľko len a nič viac, ver.**

Tu keď v chyžu kročím zasi, v duši planie vatra kási,
znova čujem, dakto šmátra o dač' živšie, ako drieb.

„Iste – rečiem – u obloka niečo tápe do vysoka,
nechže slietne beľmo s oka, strhnem závoj s šerých vier,
na kmit stíš sa srdce, závoj odhrniem hned šerých vier;
van to vetra, nič viac, ver.“

B

**Zrazu oblok otvorí sa a velebne vovalí sa
havran zrutný, ruchom, šumom, sta keď búrkou stená bor,
tužibud' a bleskurýchle, povedome, nebárs stíhle,
usadí sa pánskym kynom ponad čelo mojich dvier,
a na sochu Palladinu, okrasu to mojich dvier,
sadne si a nič viac, ver.**

Zasmial som sa, s hora-dola keď som skúmal čierne stvora,
keď som zbadal vážnosť veľkú načechraných břík a pier.

– Bárš si búrkou okmásaný, smelýs', bárš aj nie si zvaný,
tvore bludných duchov druhu, ošarpaný ani ker,
riekni, jak ťa zvu tam Dolu, podsvetia kde králi mier?

Havran rečie: „Nikdy ver.“

8

**Zázrak kyslí, vraví divne, vtákom je, preds' vraví plynne,
v slove síce smyslu málo podľa mysle jasných mier,
ale čudno, hosť ten čierny vraví i bez ľudskej perny,
a do chyže vteperí sa, sadne ponad temä dvier,
vták, či tvor to beštiálny, sadne ponad sochu dvier,
menuje sa: „Nikdy ver.“**

A na soche havran v tichu sedí, nevydá ni dychu,
jedno slovo riekol len, sta v ňom by duch vrel túh a vier,
ani hlesu viac, ni šuchu nečuť, ani chvenie ruchu
nezaletí k tvojmu sluchu: zmizne, mniem, i táto sber,
nádej zhynulo už veľa, sta blesk rána s pávich pier.

Letún riekne: „Nikdy ver.“

Odpoveď tá striasla duchom – prišer kási v slove suchom.

„Iste – dumám – bájou čírou je, čo žvatle táto zver,

majstra jeho sudba krutá, v putá beznádejne skutá,

stihala na stezkách bludných – olúpila duše mier,

on ho zučil v zvukoch nudných koktať vlastnej biedy žer,

tajným slovom: „Nikdy ver.“

Zasmial som sa, s hora-dola keď som skúmal čierne stvora,
kreslo mäkké potisol som voči soche mojich dvier;
klesol tam na baršúa, snami, prepodivnými dumami;
chtiac rozuzliť zdania, mamy – ominózných slov a sfér –
ký v nich obsah, čože chechtá hrozne chudý, starý zver,
kváčúc: „Nikdy, nikdy ver.“

Onemel som v mysli smesi, blúdiac v šírke-diaľke kdesi,
kým on ohňom očí žravých, stáby upir-netopier,
vítal v hruď; ja sklonil hlavu na baršúna riasu smavú,
na nej lúče lampy mávu, v shyboch hrá si tieňov šer,
Ona tiež raz divom zrela chyže fialkovú šer,
nevzhliadne viac nikdy ver.

Tu kadidiel nevidaných tymian sála, neslýchaných
zvukov zvonía zvonky zvučne z serafinských božských hier.

„Čuj, to anjelov sú sbory, Boh ich soslal, aby chorý,
komu srdce žiaľom horí, našiel vytúžený mier!

Rozpomienku na Lenoru bôľnu shladil jeho mier!“

Havran rečie: „Nikdy ver.“

„Vešču! riekni, duchu zlostil – a či vtáku nemilosti! –

Posle sudby, hoc orkánom vyrvaný hneď z pekla dier:

musím tedy strádať? kdesi večne šliapať pusté lesy,

hrúzy kúzla, samôt desy skúšať v stáne čiernych vier?

Nieto lieku v Gileade pre mňa? – riekni – zhyniem ver!”

↳ Havran reče: „Nikdy ver!”

„Veštcu! riekni – ducha zlosti! – a či vtáku nemilosti?

Pre Boha a nebies slávu, prosím, taje pootvor –

srdcu stiesnenému riekni, tam kde chvie sa Eden pekný,

môž tam k hrudi milú, riekni, privinúť, kde svätých sbor –

už Lenorou menuje i jasných duchov spevný chór?

„Nikdy“ – v odveť havran-tvor.

„Ta sa v besy búrok zase, vtáku-diablu, v pozdnom čase –
skriknem hrúzou – k brehom Noci Večnej, strašnej, ta sa ber!
Čo si vravel, klam je púhy. – Samota cieľ mojej túhy!
Vyrvi z hrudi klov svoj suchý, nechcem vidieť tvojich pier!
Ni páperia nenechaj tu, zmizni s sochy mojich dvier!“

Havran rečie: „Nikdy ver.“

Havran nepohne sa ani, žhavým okom na mňa gáni -
s Palladinej bielej sochy, zponad čela mojich dvier,
zraky ani démon snivý, koldúň sťa, čo vidí divy,
nad nim pablesk lampy živý jeho tónu vrhá s dvier,
a môj duch viac nesprostí sa nikdy tône jeho pier,
nikdy, nikdy - nikdy ver!